

PATVIRTINTA

Akmenės rajono savivaldybės

viešosios bibliotekos direktoriaus

2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. P-128

RAŠYTOJOS LAZDYNŲ PELĖDOS 2023 METŲ LITERATŪRINIŲ KŪRINIŲ KONKURSO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rašytojos Lazdynų Pelėdos 2023 metų literatūrinių kūrinų konkurso (toliau – Konkursas) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Konkurso tikslus, dalyvius, organizavimo ir vertinimo tvarką.

2. Lazdynų Pelėda – tai dvi seserys – *Sofija Ivanauskaitė-Pšibiliauskienė* (1867-09-16 – 1926-03-14) ir *Marija Ivanauskaitė-Lastauskienė* (1872-05-15 – 1957-07-19), rašiusios bendru slapyvardžiu.

XX a. pirmaisiais dešimtmečiais Lazdynų Pelėda buvo viena labiausiai skaitomų mūsų rašytojų. Skaitant graudžias Lazdynų Pelėdos istorijas buvo galima tikėtis, kad blogis bus nubaustas.

Lazdynų Pelėda stovi visiškai arti skriaudžiamo vargdienio, apviltos mergaitės, našlaičio – pagrindinių savo prozos herojų, įliedama į jų sugriauto gyvenimo istorijas savo pačios aimaną (jau pirmojoje apysakoje „*Našlaitė*“ vaizduojama mirštanti moteris, ištekėjusi už alkoholiko iš gailesčio, tikėdama „į gerą kelią išvesianti“).

Rašytoja pirštu prikišamai nurodo to nelaimingo gyvenimo priežastis – socialinę nelygybę, turto godulį, miestą, ryjantį kaip smakas doras sodžiaus mergaites. Kaip ir Motiejus Valančius, ji įterpia didaktinį pamokslėlį: šitaip nereikia gyventi. Tačiau jai labiausiai rūpi sužadinti skaitytojo užuojautą egoizmo ir žiaurumo aukoms, kurios negali pačios apsiginti ir išstumiamos iš šio pasaulio.

Į lietuvių prozą Lazdynų Pelėda įvedė suvedžiotos, bet išdidžios moters ir nepastovaus, savanaudžio vyro tipus, akcentavo tragiškus gyvenimo motyvus. Tai nulėmė komplikuotas kūrinų fabulas, emocingus, retoriškus, publicistinius intarpus, didaktines aspiracijas. Apsakymuose dominuoja socialiniai motyvai, apsakose – atskleidžiamas dvarininkijos moralinis nuosmukis.

Šiandien rašytojos Lazdynų Pelėdos kūryba, kaip ir kitų žymiausių XIX-XX a. pr. rašytojų – *Žemaitės*, *Šatrijos Raganos*, *Gabrielės Petkevičaitės-Bitės*, yra nepelnytai pamiršta. Jos jau nėra mokymo programose, nėra išleistų išsamių gyvenimo ir kūrybos studijų

II SKYRIUS KONKURSO TIKSLAS

3. Konkurso tikslas – įsteigti rašytojos Lazdynų Pelėdos (rašytojų seserų – *Marijos Ivanauskaitės-Lastauskienės* ir *Sofijos Ivanauskaitės Pšibiliauskienės*) piniginį prizą ir juo apdovanoti geriausius prozos autorius.

4. Prikelti iš užmaršties rašytojos Lazdynų Pelėdos kūrinius, skatinti visuomenę (moksleivius, jaunąją kartą) domėtis kaimo tematika, saugoti ir puoselėti jos vertybes, kurti patiemis.

5. Sudaryti galimybes kūrybinei saviraiškai, ugdyti pagarbą kalbai bei meniniam žodžiui.

III SKYRIUS DALYVAVIMO SĄLYGOS

6. Konkurse gali dalyvauti moksleiviai ir jaunimas (nuo 16 iki 29 metų amžiaus) ir suaugę rašytojai prozininkai.

7. Kūrinių apimtis – 2-5 puslapiai su parinkta /-omis iliustracija /-omis lietuvių kalba Word programoje ir PDF formatu. Darbai turi būti tvarkingi, tekstas surinktas kompiuteriu, šriftas *Times New Roman*, raidžių dydis – 12 pt., tarpai tarp eilučių – 1.

8. Kiekvienas dalyvis Konkursui gali pateikti ne daugiau vieną kūrinį, suteikdamas teisę organizatoriams jį viešinti.

IV SKYRIUS

KONKURSO ORGANIZAVIMAS, KOORDINAVIMAS IR VERTINIMAS

9. Konkurso iniciatorius ir koordinatorius – Akmenės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius.

10. Konkursą, įgyvendinant Švietimo, kultūros, jaunimo reikalų ir sporto paslaugų teikimo programą, organizuoja Akmenės rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir Lazdynų Pelėdos memorialinis muziejus.

11. Konkursą finansuoja Akmenės rajono savivaldybė.

12. Konkurso vertinimo kriterijai:

12.1. kūrybiškumas ir originalumas;

12.2. kalbos taisyklingumas ir raiškumas;

13. Literatūrinių kūrinių konkursas skelbiamas kas dveji metai.

V SKYRIUS

LAIKAS IR TVARKA

14. Konkursas vyks 2023 m. vasario 1 d. – rugpjūčio 1 d.

15. Konkursui autoriai pateikia po vieną *prozos kūrinį* Word programoje ir PDF formatu. Kartu su kūriniais pristatoma autoriaus anketa (pridedama) ir autoriaus fotonuotrauka.

16. Kūrinius siųsti adresu: Rašytojos Lazdynų Pelėdos literatūrinių kūrinių konkursui, Akmenės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriui L. Petravičiaus a. 2 LT-85132 Naujoji Akmenė arba el. paštu janina.rekasiene@akmene.lt iki š. m. rugpjūčio 1 dienos.

17. Apie Konkursą taip pat skelbiama:

- Akmenės rajono savivaldybės internetiniame puslapyje www.akmene.lt
FB *Akmenės rajono savivaldybė*
- Viešosios bibliotekos internetiniame puslapyje www.abiblioteka.lt
FB *Akmenės rajono savivaldybės viešoji biblioteka*
- Akmenės krašto literatų tinklapyje <http://www.akmeneskrastoliteratai.lt>
- Lazdynų Pelėdos memorialinio muziejaus FB *Lazdynų Pelėdos muziejus*

18. Dėl papildomos informacijos kreiptis į Akmenės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių tel. (8 425) 59 755, mob. +370 616 88 706, el. p. janina.rekasiene@akmene.lt (Janina Rekašienė).

VI SKYRIUS

VERTINIMAS IR APDOVANOJIMAS

19. Kūrinius vertins Akmenės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu sudaryta literatūrinių kūrinių vertinimo komisija (toliau – Vertinimo komisija).

20. Vertinimo komisija išaiškins Konkurso nugalėtojus, labiausiai savo kūryboje atspindėjusius Konkurso tematiką.

21. Vertinant kūrinius bus atsižvelgta į originalumą, bendrąjį raštingumą, konkurso temos atitikimą.

22. Konkurse dalyvaujantys autoriai skiriami į dvi grupes:

I grupė – prozos kūrinių autoriai – moksleiviai ir jaunimas (nuo 16 iki 29 metų amžiaus).

II grupė – autoriai nuo 29 metų amžiaus.

23. Piniginiai prizai skiriami:

23.1. moksleiviams ir jaunimui (nuo 16 iki 29 metų amžiaus) – 300,00 Eur:

23.2. autoriams nuo 29 metų amžiaus – 300,00 Eur:

24. Vertinimo komisija įvertins ir kitus prozos kūrinius, kurių autoriai bus apdovanoti Padėkos raštais ir atminimo dovanėlėmis.

25. Papildomą prizą kūrinio autoriui gali steigti įvairios įstaigos, organizacijos, pavieniai asmenys.

26. Visi Konkurso dalyviai bus skelbiami Akmenės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Akmenės krašto literatų Lazdynų Pelėdos memorialinio muziejaus internetiniuose, socialiniuose puslapiuose, tradicinėje bei elektroninėje spaudoje.

27. Konkurso laureatai savo prozos kūrinius visuomenei pristatys 2023 metų rugsėjo 16 dieną rašytojos Lazdynų Pelėdos memorialiniame muziejuje Paragių dvare (Paragių km. Papilės seniūnija Akmenės r.), kur vyks renginys, skirtas autorių, dalyvavusių konkurse, literatūriniai skaitymai Paragių dvarelyje ir prie akmens, prie kurio savo brandžiausius kūrinius parašė rašytoja Lazdynų Pelėda.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Organizatoriai pasilieka teisę, susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms, keisti renginio vietą, keisti ir pildyti Konkurso nuostatus, apie tai informuodami dalyvius.

29. Dalyvavimas Konkurse reiškia dalyvio sutikimą su visomis šių Nuostatų sąlygomis ir jų pakeitimu.